

2023/0227(COD)

12.3.2024

ARVAMUS

Esitaja: keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

Saaja: põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse taimse paljundusmaterjali tootmist ja turustamist liidus ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) 2016/2031, 2017/625 ja 2018/848 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 68/193/EMÜ, 2002/53/EÜ, 2002/54/EÜ, 2002/55/EÜ, 2002/56/EÜ, 2002/57/EÜ, 2008/72/EÜ ja 2008/90/EÜ (taimset paljundusmaterjali käsitlev määrus)
(COM(2023)0414 – C9-0236/2023 – 2023/0227(COD))

Arvamuse koostaja: Christophe Clergeau

PA_Legam

LÜHISELGITUS

Põllumajanduse ja kogu toiduahela kestlikkus ja vastupidavus põhinevad suures osas seemnete ja muu taimse paljundusmaterjali mitmekesisusel ja kvaliteedil. Käesoleva seadusandliku ettepaneku peamine eesmärk on kehtestada ühtne määrus, millega luuakse ühtne raamistik, mis koondab sätted, mis on varem jagatud ligi kümnetesse direktiividesse.

Taimse paljundusmaterjali kvaliteedi ja ostjate usalduse tagamiseks peavad selle tootmist ja turustamist reguleerivad eeskirjad põhinema kategooriatesse jaotamisel ning asjaomaste ametiasutuste kehtestatud ja kontrollitavatel protokollidel. Lisaks aluspõhimõtetele eeldatakse, et paljude delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktidega selgitatakse ja kohandatakse rakendusnorme, et võtta arvesse taimse paljundusmaterjali suurt mitmekesisust. Proportsionaalsuse põhimõtte ja põllumajandustootjate õiguse nimel kasutada oma seemneid ja muud taimset paljundusmaterjali ei tohiks põllumajandustootjatelt nõuda, et nad järgiksid käesolevas ettepanekus sätestatud põhimõtteid, mida kohaldatakse üksnes sellise taimse paljundusmaterjali tootmise suhtes, mida kavatakse turustada taimse paljundusmaterjalina, mitte kasutada muudel eesmärkidel, näiteks toiduna. Lisaks on arvamuse koostaja seisukohal, et põllumajandustootjatele tuleks teha erand seemnete ja muu taimse paljundusmaterjali kaubandustavade suhtes, sealhulgas nendest tulenevate kulude hüvitamise korral.

Erandid on ette nähtud ka selleks, et hõlbustada teatava taimse paljundusmaterjali säilitamist, tunnustada heterogeense taimse paljundusmaterjali eripärasid, kohandada müügipiiranguid mittekutselistele ostjatele või tunnustada geenipankade ja muude säilitusorganisatsioonide eripärasid. Eelkõige leiab arvamuse koostaja, et heterogeensed materjalid on geneetilise mitmekesisuse reservuaarid, mis on piisavalt olulised kliimamuutuste tagajärgedega tegelemiseks, et oleks õigustatud, et see kategooria on avatud kõigile liikidele, et nad leiaksid sealt omale koha. Üldiselt on arvamuse koostaja siiski seisukohal, et geneetiliselt muundatud organismist või UGM-taimest koosnev taimne paljundusmaterjal tuleb erinevatest eranditest välja jätta.

Sordina registreerimiseks tuleb tõendada taimse paljundusmaterjali eristatavust, homogeensust ja stabiilsust. Oma ettepanekus teeb komisjon ettepaneku lisada täiendav kestlikkusepõhise viljelus- ja kasutusväärtuse registreerimiskatse, mis peaks esile tooma sordi „selge paranemise“ võrreldes juba registreeritud sortidega. Arvamuse koostaja on seisukohal, et sordi väärtus sõltub eelkõige sordi arengu- ja valikutingimustest: sorti ei saa isenesest pidada kestlikuks, see kõik sõltub põllumajanduslikust tootmissüsteemist, millesse sort kuulub. Selleks on vaja katsetada kestlikkusepõhist viljelus- ja kasutusväärtust erinevates tootmisviisides, eelkõige tingimustes, kus sünteetilisi pestitsiide ei kasutata, nagu mahepõllumajanduses. Lisaks on arvamuse koostaja seisukohal, et kestlikkusepõhise viljelus- ja kasutusväärtuse test ei tohi kaasa tuua sortide väljajätmist, kui see aitab vähendada kultiveeritud bioloogilist mitmekesisust. Kestlikkusepõhine viljelus- ja kasutusväärtus peaks jääma ka puu- ja köögiviljade puhul vabatahtlikuks, kuna see tekitab keskmise suurusega ja väikestele seemnete tootjatele kulusid.

Lõpetuseks leiab arvamuse koostaja, et taimse paljundusmaterjali seadusandlikus ettepanekus kutsutakse üles muutma biotehnoloogialeiutiste õiguskaitset käsitlevat direktiivi 98/44/EÜ, et

säilitada vaba juurdepääs geneetilistele ressurssidele. Uute genoomikameetoditega (UGM) saadud taimne paljundusmaterjal ei tohi olla patenteeritav, et mitte destabiliseerida sordikaitse süsteemi, mis tagab aretajatele õiglase tasu, ilma et see takistaks juurdepääsu innovatsioonile. Samuti on asjakohane piirata patentide laiendamist uute genoomikameetoditega saadud taimsest paljundusmaterjalist tulenevatele bioloogilistele materjalidele. Lisaks on vaja laiendada sundlitsentside väljastamise ulatust, kui tõendatud on keskkonna- või majanduslik kasu.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon palub vastutaval põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Selleks et saavutada kõnealune üleminek kestlikele toidusüsteemidele, tuleks liidu õigusaktides seega arvesse võtta vajadust tagada taimse paljundusmaterjali **tootmise kohandatavus** muutuvate põllumajandus-, aiandus- ja keskkonnatingimustega, et tulla toime kliimamuutustega kaasnevate probleemidega, kaitsta ja taastada elurikkust ning täita põllumajandustootjate ja tarbijate kasvavaid ootusi taimse paljundusmaterjali kvaliteedi ja kestlikkuse osas.

Muudatusettepanek

(5) Selleks et saavutada kõnealune üleminek kestlikele toidusüsteemidele, tuleks liidu õigusaktides seega arvesse võtta vajadust tagada taimse paljundusmaterjali **kohandatavus ja mitmekesisus** muutuvate põllumajandus-, aiandus- ja keskkonnatingimustega, et tulla toime kliimamuutustega kaasnevate probleemidega, kaitsta ja taastada elurikkust ning täita põllumajandustootjate ja tarbijate kasvavaid ootusi taimse paljundusmaterjali kvaliteedi, **vastupidavuse** ja kestlikkuse osas.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 36 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(36a) Määrusega tuleks püüelda terviseühitsuse kui ühtse ja ühendava lähenemisviisi poole, mille eesmärk on kestlikult tasakaalustada ja optimeerida inimeste, loomade, taimede ja ökosüsteemide tervist. Selle põhimõttega

tunnistatakse, et inimeste, kodu- ja metsloomade, taimede ja laiema keskkonna, sealhulgas ökosüsteemide tervis on omavahel tihedalt seotud ja üksteisest sõltuv.

Muudatusettepanek 3
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 38 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(38a) Heterogeenne materjal ei tohiks koosneda GMOst ega määruuses (EL).../... määratletud 1. või 2. kategooria UGM-taimest.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 49

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(49) Selleks et suurendada põllumajandustootmise kestlikkust ning aidata täita majanduslikke, keskkonnaalaseid ja laiemaid ühiskondlikke vajadusi, peaks kõigi perekondade või liikide uutel sortidel olema konkreetsetes aspektides teatav kasutegur võrreldes samade perekondade või liikide teiste sortidega, mis on registreeritud samas riiklikus sordiregistris. Nende aspektide hulgas on saagikus, sh saagikuse püsivus ja saagikus vähese sisendiga tingimustes; biootilise stressi (sh nematoodidest, seentest, bakteritest, viirustest, putukatest ja muudest taimekahjustajatest põhjustatud taimehaigused) taluvus / vastupidavus biootilise stressile; abiootilise stressi (sh kliimamuutuste tingimustega kohanemine) taluvus / vastupidavus abiootilisele stressile; loodusvarade, nt vee ja toitainete tõhusam kasutamine; väiksem välise sisendite, nt taimekaitsevahendite ja

(49) Selleks et suurendada põllumajandustootmise **ja toidusüsteemide kestlikkust, tunnistades samas, et** kestlikkust **ei saa taandada ühele tunnusele ega sordile, vaid seda saab kohaldada ainult haritava süsteemi kui terviku suhtes, ning selleks, et** aidata täita majanduslikke, keskkonnaalaseid ja laiemaid ühiskondlikke vajadusi, peaks kõigi perekondade või liikide uutel sortidel olema konkreetsetes aspektides teatav kasutegur võrreldes samade perekondade või liikide teiste sortidega, mis on registreeritud samas riiklikus sordiregistris. Nende aspektide hulgas on saagikus, sh saagikuse püsivus ja saagikus vähese sisendiga tingimustes; biootilise stressi (sh nematoodidest, seentest, bakteritest, viirustest, putukatest ja muudest taimekahjustajatest põhjustatud taimehaigused) taluvus / vastupidavus biootilise stressile; abiootilise stressi (sh kliimamuutuste tingimustega kohanemine)

väetiste vajadus; omadused, mis suurendavad ladustamise, töötlemise ja jaotamise kestlikkust; kvaliteedi- või toiteomadused (kestlikkusepõhine viljelus- ja kasutusväärtus). Selleks et teha otsuseid sortide registreerimise kohta ja pakkuda piisavalt paindlikkust parimate omadustega sortide registreerimiseks, tuleks neid aspekte kaaluda konkreetse sordi puhul tervikuna.

taluvus / vastupidavus abiootilisele stressile; loodusvarade, nt vee ja toitainete tõhusam kasutamine; väiksem väliste sisendite, nt taimekaitsevahendite ja väetiste vajadus; omadused, mis suurendavad ladustamise, töötlemise ja jaotamise kestlikkust; kvaliteedi- või toiteomadused (kestlikkusepõhine viljelus- ja kasutusväärtus). Selleks et teha otsuseid sortide registreerimise kohta ja pakkuda piisavalt paindlikkust parimate omadustega sortide registreerimiseks, tuleks neid aspekte kaaluda konkreetse sordi puhul tervikuna.

Muudatusettepanek 5 **Ettepanek võtta vastu määrus** **Põhjendus 64**

Komisjoni ettepanek

(64) Muuta tuleks määrust (EL) 2018/848, et viia taimse paljundusmaterjali ja heterogeense materjali mõistete määratlused vastavusse käesolevas määruses sätestatud määratlustega. Peale selle tuleks määruse (EL) 2018/848 kohaldamisalast välja jätta komisjoni õigus võtta vastu mahepõllumajanduslikust heterogeensest materjalist koosneva taimse paljundusmaterjali turustamist käsitlevaid erisätteid, sest kõik taimse paljundusmaterjali tootmise ja turustamisega seotud eeskirjad tuleks õiguskindluse huvides sätestada käesolevas määruses.

Muudatusettepanek 6 **Ettepanek võtta vastu määrus** **Artikkel 1 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Käesolevas määruses sätestatakse eeskirjad taimse paljundusmaterjali tootmise **ja turustamise kohta** liidus, eelkõige

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek

Käesolevas määruses sätestatakse eeskirjad taimse paljundusmaterjali tootmise **kohta, eesmärgiga seda turustada** liidus **taimse**

eeskirjad, mis käsitlevad taimse paljundusmaterjali tootmist põllul ja muudes kohtades, materjali kategooriaid, identsus- ja kvaliteedinõudeid, sertifitseerimist, märgistamist, pakendamist, importi, ettevõtjaid ja sortide registreerimist.

Muudatusettepanek 7
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Taimse paljundusmaterjali tootmist käsitlevaid nõudeid kohaldatakse üksnes turustamise eesmärgil tootmise suhtes.

Muudatusettepanek 8
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) tagada taimse paljundusmaterjali kvaliteet ja mitmekesine valik ning selle kättesaadavus ettevõtjatele ja lõppkasutajatele;

Muudatusettepanek 9
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) tagada ettevõtjatele kogu liidus **võrdsed** konkurentsitingimused ning taimse paljundusmaterjali siseturu toimimine;

Muudatusettepanek 10

paljundusmaterjalina, ja eelkõige eeskirjad, mis käsitlevad taimse paljundusmaterjali tootmist põllul ja muudes kohtades, materjali kategooriaid, identsus- ja kvaliteedinõudeid, sertifitseerimist, märgistamist, pakendamist, importi, ettevõtjaid ja sortide registreerimist.

Muudatusettepanek

Taimse paljundusmaterjali tootmist käsitlevaid nõudeid kohaldatakse üksnes **ELis taimse paljundusmaterjalina** turustamise eesmärgil tootmise suhtes.

Muudatusettepanek

a) tagada taimse paljundusmaterjali kvaliteet ja mitmekesine valik ning selle kättesaadavus ettevõtjatele, **põllumajandustootjatele** ja lõppkasutajatele;

Muudatusettepanek

b) tagada ettevõtjatele kogu liidus **asjakohased** konkurentsitingimused ning taimse paljundusmaterjali siseturu toimimine;

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) edendada taimede geneetiliste ressursside säilitamist ja säästvat kasutamist ning bioloogilist mitmekesisust põllumajanduses;

Muudatusettepanek

d) edendada taimede geneetiliste ressursside **dünaamilist** säilitamist ja säästvat kasutamist ning bioloogilist mitmekesisust põllumajanduses;

Muudatusettepanek 11
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt e

Komisjoni ettepanek

e) aidata kaasa **kestlikule põllumajandustootmisele, võttes arvesse praegusi ja prognoositud tulevase kliimatingimusi**;

Muudatusettepanek

e) aidata kaasa **kestlikele ja tootlikele toidusüsteemidele, mis on kohandatud erinevatele kliima- ja mullatingimustele praegustes ja prognoositavates tulevastes kliimatingimustes**;

Muudatusettepanek 12
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt f

Komisjoni ettepanek

f) tagada toiduga **kindlustatust**.

Muudatusettepanek

f) tagada toiduga **kindlustatus ja toidualane sõltumatus**.

Muudatusettepanek 13
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 4 – punkt e

Komisjoni ettepanek

e) taimne paljundusmaterjal, mida **kasutatakse üksnes** ametlikeks katseteks, aretuseks, kontrollideks, näitusteks või teaduslikel eesmärkidel.

Muudatusettepanek

e) taimne paljundusmaterjal, mida **müüakse või antakse üle mis tahes muul viisil, kas tasuta või tasu eest**, ametlikeks katseteks, aretuseks, kontrollideks, näitusteks või teaduslikel eesmärkidel, **sealhulgas põllumajandusettevõttes toimivateks teadusuuringuteks ja geneetiliste ressursside dünaamilise**

säilitamise raames toimuvaks tegevuseks;

Muudatusettepanek 14
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 4 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ea) taimne paljundusmaterjal, mida põllumajandustootjad toodavad oma tarbeks;

Muudatusettepanek 15
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 29 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a) kasvatatakse traditsiooniliselt või mis on kohalikult aretatud konkreetsetes kohalikes oludes *liidus* ning mis on nende oludega kohanenud ja

a) kasvatatakse traditsiooniliselt või mis on kohalikult *hiljuti* aretatud *või välja arendatud* konkreetsetes kohalikes oludes ning mis on nende oludega *või marginaalses keskkonnas või tootmissüsteemis kasvatamisega* kohanenud ja

Muudatusettepanek 16
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 29 – alapunkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) mis ei ole F1 hübriidsort ning

Muudatusettepanek 17
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 29 – alapunkt b

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b) iseloomustab *suur* üksikute paljundusüksuste vaheline geneetiline ja fenotüüpiline mitmekesisus;

b) *mida seemnete puhul* iseloomustab *teatav* üksikute paljundusüksuste vaheline geneetiline ja fenotüüpiline mitmekesisus;

Muudatusettepanek 18
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 35 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

35a) „sordiaretus“ – tegevused ja tavad, mis on seotud uute taimesortide arendamise ja nende valimisega enne registreerimistaotluse esitamist;

Muudatusettepanek 19
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 35 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

35b) „taimede geneetiliste ressursside dünaamiline säilitamine“ – geenipankade, kogukonna seemnepankade ning muude organisatsioonide ja võrgustike, samuti nende liikmete ja üksikisikutest seemnesäilitajate tegevus, mis hõlmab taimse paljundusmaterjali ametlikku ja mitteametlikku üleandmist, olenemata sellest, kas see on kaalutletud või mitte, ning mille eesmärk on aidata kaasa taimede geneetilise mitmekesisuse pikaajalisele säilitamisele ja rikastamisele.

Muudatusettepanek 20
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõik 1 – punkt e

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

e) põllumajandustootjate **mitterahaline seemnevahetus** kooskõlas artikliga 30;

e) põllumajandustootjate **vahel vahetatava taimse paljundusmaterjalina** kooskõlas artikliga 30;

Muudatusettepanek 21
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) põllumajandustootjate **mitterahaline seemnevahetus** kooskõlas artikliga 30;

Muudatusettepanek 22
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 22 – lõige 1 – lõik 1 – punkt ca (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 23
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 22 – lõige 1 – lõik 1 – punkt c b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 24
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 26 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Erandina artiklist 20 tohib taimset paljundusmaterjali, mis on registreeritud riiklikus sordiregistris ja kuulub artikli 44 lõike 1 punktis b osutatud säilitussorti, liidus toota ja turustada standardseemne või -materjalina, kui see vastab kõigile artikli 8 kohastele standardseemne ja -materjali nõuetele asjaomaste liikide puhul.

Muudatusettepanek

d) põllumajandustootjate **vahel vahetatav taimne paljundusmaterjal** kooskõlas artikliga 30;

Muudatusettepanek

ca) **see ei ole hõlmatud intellektuaalomandi õigusega, mis piirab selle kasutamist säilitamise eesmärgil;**

Muudatusettepanek

cb) **see ei koosne GMOst ega määruse (EL) .../... (väljaannete talitus: palun märkida viide uusi genoomikameetodeid käsitlevale määrusele ...) artikli 3 lõikes 7 määratletud 1. või 2. kategooria UGM-taimedest ega artikli 3 lõikes 8 määratletud 2. kategooria UGM-taimedest.**

Muudatusettepanek

1. Erandina artiklist 20 tohib **kõigi I lisas loetletud perekondade või liikide puhul** taimset paljundusmaterjali, mis on registreeritud riiklikus sordiregistris ja kuulub artikli 44 lõike 1 punktis b osutatud säilitussorti, liidus toota ja turustada standardseemne või -materjalina, kui see vastab kõigile artikli 8 kohastele standardseemne ja -materjali nõuetele

asjaomaste liikide puhul.

Muudatusettepanek 25
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 26 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Säilitussort, selle osad ja/või geneetilised komponendid ei pruugi olla hõlmatud intellektuaalomandi õigusega, mis piirab selle kasutamist säilitamiseks, teadusuuringuteks, aretuseks ja/või koolituseks, sealhulgas põllumajandusettevõtete osalusuuringuteks ja aretuseks.

Muudatusettepanek 26
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 27 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Need muudatused **võetakse vastu selleks**, et võtta arvesse uusi tehnilisi ja teaduslikke tõendeid, rahvusvaheliste standardite arengut ning käesoleva artikli kohaldamisel saadud kogemusi kõigi **või üksnes teatavate perekondade või** liikide puhul.

Need muudatused **töötatakse välja, konsulteerides heterogeense materjaliga seotud asjaomaste mitut osalejat hõlmavate sidusrühmadega**, et võtta arvesse uusi tehnilisi ja teaduslikke tõendeid, rahvusvaheliste standardite arengut ning käesoleva artikli kohaldamisel saadud kogemusi kõigi liikide puhul.

Muudatusettepanek 27
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 27 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Kõik ettevõtjad, kes toodavad ja/või kavatsevad turustada heterogeensest materjalist koosnevat taimset paljundusmaterjali, teatavad sellest enne turustamist pädevale asutusele. Kui riigi pädev asutus ei nõua **kindlaksmääratud aja** jooksul lisateavet, tohib heterogeensest materjalist koosnevat taimset

4. Kõik ettevõtjad, kes toodavad ja/või kavatsevad turustada heterogeensest materjalist koosnevat taimset paljundusmaterjali, teatavad sellest enne turustamist pädevale asutusele. Kui riigi pädev asutus ei nõua **kolme kuu** jooksul lisateavet, tohib heterogeensest materjalist koosnevat taimset paljundusmaterjali

paljundusmaterjali turustada.

turustada.

Muudatusettepanek 28
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 27 – lõige 7 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Pädevad asutused kannavad lõike 1 kohaselt teatatud heterogeense materjali sihtotstarbelisse registrisse (edaspidi „heterogeense materjali register“).

Muudatusettepanek

Pädevad asutused kannavad lõike 1 kohaselt teatatud heterogeense materjali sihtotstarbelisse registrisse (edaspidi „heterogeense materjali register“).
Registrisse kandmine peab olema tasuta.

Muudatusettepanek 29
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Geenipankadele, organisatsioonidele ja võrgustikele ning nende vahel turustatav taimne paljundusmaterjal

Muudatusettepanek

Taimede geneetiliste ressursside dünaamilisele säilitamisele ja säästvale kasutamisele pühendunud organisatsioonide ja võrgustike poolt, neile, nende hulgas ja vahel turustatav taimne paljundusmaterjal

Muudatusettepanek 30
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Erandina artiklitest 5–25 tohib taimset paljundusmaterjali turustada **sellistele geenipankadele, organisatsioonidele ja võrgustikele (või nende üksuste vahel), mille põhikirjajärgne või pädevale asutusele ametlikult teatatud eesmärk on säilitada taimede geneetilisi ressursse, kusjuures kõnealuse tegevusega ei taotleta kasumit.**

Muudatusettepanek

Erandina artiklitest 5–25 tohib taimset paljundusmaterjali turustada **taimede geneetiliste ressursside dünaamilisele säilitamisele ja säästvale kasutamisele pühendunud organisatsioonide ja võrgustike, sealhulgas põllumajandustootjate poolt, neile, nende hulgas ja vahel, kusjuures mis tahes tegevus toimub mittetulunduslikel eesmärkidel.**

Muudatusettepanek 31
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Samuti võivad need **geenipangad**, organisatsioonid ja võrgustikud turustada seda isikutele, kes tegelevad selle taimse paljundusmaterjali säilitamisega lõppkasutajatena **kasumit mittetaotleval viisil**.

Muudatusettepanek 32
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 1 – lõik 3 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Esimeses ja teises lõigus osutatud juhtudel **peab** taimne paljundusmaterjal **vastama järgmistele nõuetele**:

Muudatusettepanek 33
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 1 – lõik 3 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) **see on kantud nende geenipankade, organisatsioonide ja võrgustike peetavasse registrisse koos taimse paljundusmaterjali asjakohase kirjeldusega;**

Muudatusettepanek 34
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 1 – lõik 3 – punkt b

PE757.169v02-00

14/36

AD\1298815ET.docx

Muudatusettepanek

Samuti võivad need **säilitamisega tegelevad** organisatsioonid ja võrgustikud **või nende liikmed** turustada seda isikutele, kes tegelevad selle taimse paljundusmaterjali **dünaamilise säilitamisega** lõppkasutajatena **või professionaalse põllumajandustegevuse eesmärgil**.

Muudatusettepanek

Esimeses ja teises lõigus osutatud juhtudel **ei täida säilitamisega tegelevad organisatsioonid ja võrgustikud artiklitest 41–43 tulenevaid kohustusi ning** taimne paljundusmaterjal **kantakse nende säilitamisega tegelevate organisatsioonide ja võrgustike peetavasse registrisse koos kõnealuse taimse paljundusmaterjali põhikirjeldusega**.

välja jätetud

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b) need geenipangad, organisatsioonid ja võrgustikud tegelevad selle taimse paljundusmaterjali säilitamisega, kusjuures selle proovid tehakse pädevale asutusele taotluse korral kättesaadavaks, ning

välja jäetud

**Muudatusettepanek 35
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 1 – lõik 3 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

c) see on peaaegu vaba kvaliteeti vähendavatest taimekahjustajatest, sellel ei ole defekte, mis võivad tõenäoliselt kahjustada selle kvaliteeti paljundusmaterjalina, see on piisava elujõulisuse ja suurusega, et olla kasutatav taimse paljundusmaterjalina, ning kui tegemist on seemnetega, on piisava idanevusega.

välja jäetud

**Muudatusettepanek 36
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Geenipangad, organisatsioonid ja võrgustikud teatavad pädevale asutusele lõikes 1 osutatud erandi kasutamisest ja asjaomased liigid.

välja jäetud

**Muudatusettepanek 37
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 30 – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Põllumajandustootjate *mitterahaline* seemnevahetus

Põllumajandustootjate *taimse* paljundusmaterjali vahetus

Muudatusettepanek 38
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 30 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Erandina artiklitest 5–25 võivad põllumajandustootjad vahetada *seemneid* mitterahaliste tehingute käigus, kui *seemned vastavad* kõigile järgmistele nõuetele:

Muudatusettepanek

1. Erandina artiklitest 5–25 võivad põllumajandustootjad vahetada *taimset paljundusmaterjali* mitterahaliste tehingute käigus *või tekkinud otseseid kulusid katva rahalise hüvitise eest*, kui *taimne paljundusmaterjal vastab* kõigile järgmistele nõuetele:

Muudatusettepanek 39
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 30 – lõige 1 – punkt 3

Komisjoni ettepanek

3) need ei kuulu *teenuse osutamise lepingu* alla, mille asjaomane põllumajandustootja on sõlminud *seemnetootjaga*, ning

Muudatusettepanek

3) need ei kuulu *paljundamiseks sõlmitud teenuslepingu* alla, mille asjaomane põllumajandustootja on sõlminud *taimse paljundusmaterjali tootjaga*, ning

Muudatusettepanek 40
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 30 – lõige 1 – punkt 4

Komisjoni ettepanek

4) *seemet* kasutatakse põllumajandustootja dünaamiliseks *seemnemajanduseks*, et soodustada põllumajanduslikku mitmekesisust.

Muudatusettepanek

4) *taimset paljundusmaterjali* kasutatakse põllumajandustootja dünaamiliseks *taimse paljundusmaterjali majanduseks*, et soodustada põllumajanduslikku mitmekesisust.

Muudatusettepanek 41
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 30 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. **Kõnealused seemned peavad** vastama kõikidele järgmistele nõuetele:

Muudatusettepanek 42
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 30 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) **need** ei tohi olla sordist, millele on antud sordikaitse kooskõlas määrusega (EÜ) nr 2100/94;

Muudatusettepanek 43
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 30 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) **need peavad** piirduma väikeste kogustega, **mille pädevad asutused määravad** konkreetsete liikide puhul **kindlaks** aasta **ja põllumajandustootja** kohta, kusjuures nende puhul ei kasutata kaubanduslikke vahendajaid ega avalikke turustamispakkumisi, ning

Muudatusettepanek 44
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 30 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) **need** on peaaegu **vabad** kvaliteeti vähendavatest taimekahjustajatest ja defektidest, mis võivad tõenäoliselt kahjustada **nende** kvaliteeti **seemnetena, ning need on piisava idanevusega.**

Muudatusettepanek 45
Ettepanek võtta vastu määrus

2. **Kõnealune taimne paljundusmaterjal peab** vastama kõikidele järgmistele nõuetele:

Muudatusettepanek

a) **see** ei tohi olla sordist, millele on antud sordikaitse kooskõlas määrusega (EÜ) nr 2100/94 **ja mille kaitse endiselt kehtib;**

Muudatusettepanek

b) **see peab** piirduma **pädevate asutuste poolt kindlaks määratud** väikeste kogustega, **mis on piisavad põllumajandustootja enda vajaduste rahuldamiseks** konkreetsete liikide puhul aasta kohta, kusjuures nende puhul ei kasutata kaubanduslikke vahendajaid ega avalikke turustamispakkumisi, ning

Muudatusettepanek

c) **see** on peaaegu **vaba** kvaliteeti vähendavatest taimekahjustajatest ja defektidest, mis võivad tõenäoliselt kahjustada **selle** kvaliteeti **taimse paljundusmaterjalina.**

Artikkel 30 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike igal aastal kogustest, mis on kooskõlas lõike 2 punktiga b liikide kaupa kindlaks määratud.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 46

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 32 – lõige 1 – lõik 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Seda erandit ei kohaldata taimse paljundusmaterjali suhtes, mis koosneb geneetiliselt muundatud organismist direktiivi 2001/18/EÜ tähenduses või taimsest paljundusmaterjalist, mis koosneb UGM-taimest määruse (EL).../... tähenduses.

Muudatusettepanek 47

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 33 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Seda erakorralist luba ei kohaldata taimse paljundusmaterjali suhtes, mis koosneb geneetiliselt muundatud organismist direktiivi 2001/18/EÜ tähenduses või taimsest paljundusmaterjalist, mis koosneb UGM-taimest määruse (EL).../... tähenduses.

Muudatusettepanek 48

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 35 – lõige 1 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

c) täidetud on lõigetes 2–5 sätestatud

c) täidetud on lõigetes 2–5a sätestatud

nõuded

Muudatusettepanek 49
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 35 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 37 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Kui taimse paljundusmaterjali tootmine **ohustab tõenäoliselt** tõsiselt inimeste, loomade või taimede tervist, keskkonda või muude liikide kasvatamist ning seda riski ei ole võimalik piisaval määral vähendada asjaomase liikmesriigi võetavate meetmete abil, võtab komisjon rakendusaktidega viivitamata vastu vajalikud ajutised erakorralised meetmed. Sellised meetmed peavad olema ajaliselt piiratud. Olenevalt olukorra tõsidusest võivad need hõlmata sätteid, millega piiratakse asjaomase taimse paljundusmaterjali turustamist, keelatakse see või kehtestatakse asjakohased tootmis- või turustamistingimused.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 37 – lõige 1 – lõik 1 a (uus)

nõuded

Muudatusettepanek

5a. Seda erandit ei kohaldata taimse paljundusmaterjali suhtes, mis koosneb geneetiliselt muundatud organismist direktiivi 2001/18/EÜ tähenduses või taimsest paljundusmaterjalist, mis koosneb UGM-taimest määruse (EL).../... tähenduses.

Muudatusettepanek

Kui **on põhjendatud alus kahtlustada, et** taimse paljundusmaterjali tootmine **võib** tõsiselt **ohustada** inimeste, loomade või taimede tervist, keskkonda või muude liikide kasvatamist ning seda riski ei ole võimalik piisaval määral vähendada asjaomase liikmesriigi võetavate meetmete abil, võtab komisjon rakendusaktidega viivitamata vastu vajalikud ajutised erakorralised meetmed. Sellised meetmed peavad olema ajaliselt piiratud. Olenevalt olukorra tõsidusest võivad need hõlmata sätteid, millega piiratakse asjaomase taimse paljundusmaterjali turustamist, keelatakse see või kehtestatakse asjakohased tootmis- või turustamistingimused.

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Erandina esimesest lõigust kehtestatakse juhul, kui geneetiliselt muundatud organisme sisaldavate või neist koosnevate sortide viljelemise suhtes kehtestatud kaitse- või muud nõuded ei ole täidetud, asjaomase taimse paljundusmaterjali turustamist piiravad või keelavad meetmed kuni täieliku vastavuse taastamiseni.

Muudatusettepanek 52

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 41 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artiklitega 28, 29 ja 30 hõlmatud tegevuste suhtes ei kohaldata käesoleva artikli sätteid.

Muudatusettepanek 53

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikli 42 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Artiklitega 28, 29 ja 30 hõlmatud tegevuste suhtes ei kohaldata käesoleva artikli sätteid.

Muudatusettepanek 54

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 47 – lõige 1 – lõik 1 – punkt ca (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) kui sordid on herbitsiiditolerantsed, kasvatatakse ja kontrollitakse neid taimse paljundusmaterjali tootmiseks ja mis tahes muul otstarbel tingimustes, mis on vastu võetud lõike 3 alusel, või kui

selliseid tingimusi ei ole vastu võetud, siis tingimustes, mille on vastu võtnud registreerimise eest vastutavad pädevad asutused, et vältida herbitsiiditolerantse umbrohu teket nende sortide kasutamise tõttu;

Selgitus

ENVI-komisjonil ei ole punktis f osas mingit pädevust, hoolimata asjaolust, et tegemist on GMO-kultuuridega. Tekst on kopeeritud ja lisatud „seiretingimused“, mida tavaliselt kohaldatakse ka viljeldavate geneetiliselt muundatud põllukultuuride suhtes vastavalt omadustele, mille suhtes taimekahjustajad võivad muutuda resistentseks, kuna seda peetakse samuti asjakohaseks.

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 47 – lõige 1 – lõik 1 – punkt c b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cb) kui sortidel on konkreetsed omadused (v.a punktis ca osutatud omadused), mis võivad põhjustada soovimatut põllumajanduslikku mõju, siis kasvatatakse ja kontrollitakse neid taimse paljundusmaterjali tootmiseks ja mis tahes muul otstarbel tingimustes, mis on vastu võetud lõike 3 alusel, või kui selliseid tingimusi ei ole vastu võetud, siis tingimustes, mille on vastu võtnud registreerimise eest vastutavad pädevad asutused, et vältida kõnealust soovimatut põllumajanduslikku mõju, nt asjaomaste sortide taimekahjustajate resistentsuse teke või soovimatu mõju tolmeldajatele või vastava sordiga samasse perekonda kuuluvatele looduses kasvavatele taimedele.

Selgitus

ENVI-komisjonil ei ole punktis g osas mingit pädevust, hoolimata asjaolust, et tegemist on GMO-kultuuridega. Tekst kopeeritakse ja lisatakse „seiretingimused“, mida tavaliselt kohaldatakse ka viljeldavate geneetiliselt muundatud põllukultuuride suhtes vastavalt omadustele, mille suhtes taimekahjustajad võivad muutuda resistentseks, kuna seda peetakse

samuti asjakohaseks. Lisatakse ka „looduses kasvavad taimed“, sest näiteks ELis kasvatataval maisil MON810 on looduslik sugulane teosinte ning jälgitakse ka nende samaaegset esinemist.

Muudatusettepanek 56
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 52 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Kestlikkusepõhine viljelus- ja kasutusväärtus

Muudatusettepanek

Kestlikkuse- ja tootlikkusepõhine viljelus- ja kasutusväärtus

Muudatusettepanek 57
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 52 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Artikli 47 lõike 1 punkti c kohaldamisel loetakse ***kestlikkusepõhine*** viljelus- ja kasutusväärtus sordi puhul küllaldaseks juhul, kui võrreldes asjaomase liikmesriigi riiklikus sordiregistris registreeritud sama liigi muude sortidega on selle omadused tervikuna ***selgelt paremad, võttes arvesse*** kestlikku viljelust ja kasutusalasid, milleks põllumajanduskultuure, muid taimi või nendest saadud tooteid on võimalik kasutada.

Muudatusettepanek

Artikli 47 lõike 1 punkti c kohaldamisel loetakse ***kestlikkuse- ja tootlikkusepõhine*** viljelus- ja kasutusväärtus sordi puhul küllaldaseks juhul, kui võrreldes asjaomase liikmesriigi riiklikus sordiregistris registreeritud sama liigi muude sortidega on selle omadused tervikuna ***paremad ja võimaldavad vähemalt ühes olemasolevas põllumajanduslikus tootmissüsteemis selgelt parandada*** kestlikku ja tootlikku viljelust ja kasutusalasid, milleks põllumajanduskultuure, muid taimi või nendest saadud tooteid on võimalik kasutada.

Muudatusettepanek 58
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 52 – lõige 1 – lõik 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Esimeses lõigus osutatud omadused ***on*** olenevalt liigist, piirkonnast, agroökoloogilistest tingimustest ja asjaomastest kasutusaladest ***järgmised***:

Muudatusettepanek

Esimeses lõigus osutatud ***omadusi*** ***katsetatakse erinevates põllumajanduslikes tootmissüsteemides, muu hulgas tavapärase, mahepõllumajanduslik, agroökoloogiline,***

regeneratiivne, säilitamine, integreeritud taimekaitse, mille puhul kasutatakse minimaalselt väetisi ja niisutust.

Omadused võivad hõlmata olenevalt liigist, piirkonnast, agroökoloogilistest tingimustest ja asjaomastest kasutusala-dest järgmist:

Muudatusettepanek 59
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 52 – lõige 1 – lõik 2 – punkt f

Komisjoni ettepanek

f) omadused, mis *suurendavad ladustamise, töötlemise ja jaotamise kestlikkust*;

Muudatusettepanek

f) omadused, mis *tugevdavad kestlikkust ja tootlikkust kogu põllumajandusliku toidutööstuse väärtusahela ulatuses, sealhulgas saagikoristus, ladustamine, jaotamine ja töötlemine või muud asjakohased omadused*;

Muudatusettepanek 60
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 52 – lõige 1 – lõik 2 – punkt g a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek
ga) traditsioonilise ja kultuuripärandi säilitamine;

Muudatusettepanek 61
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 52 – lõige 1 – lõik 2 – punkt g b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek
gb) piirkonna majandusliku, ökoloogilise ja sotsiaalse kestlikkuse suurendamine, mõjutades positiivselt traditsioonilise maastiku kaitsmist ja säilitamist;

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 52 – lõige 1 – lõik 2 – punkt g c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

gc) põllumajanduslike tootmissüsteemide kestlikkuse parandamine ökosüsteemipõhise lähenemisviisi abil, milles võetakse arvesse kõiki koostoimeid asjaomase keskkonnaga.

Muudatusettepanek 63
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 52 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. I lisa B ja C osas loetletud liikide puhul peab kestlikkuse- ja tootlikkusepõhise viljelus- ja kasutusväärtuse kontrollimine jääma vabatahtlikuks.

Muudatusettepanek 64
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 52 – lõige 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. Kestlikkuse- ja tootlikkusepõhise viljelus- ja kasutusväärtuse kontrollimisega ei tohi kaasneda sortide väljajätmine, mille tulemuseks oleks kasvatatavate liikide mitmekesisuse vähenemine.

Muudatusettepanek 65
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 52 – lõige 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Määruse (EL) 2018/848 artikli 3 punktis 19 määratletud mahepõllumajanduslikuks tootmiseks

Selleks et saada teavet taimse paljundusmaterjali vastupidavuse kohta, võib kestlikkuse- ja tootlikkusepõhist

sobivate mahepõllumajanduslike sortide registreerimiseks kontrollitakse kestlikkusepõhist viljelus- ja kasutusväärtust mahepõllumajanduslikes tingimustes kooskõlas ***selle määrusega*** ning eeskätt selle määruse artikli 5 punktide d, e, f ja g, artikli 12 ning II lisa I osaga.

viljelus- ja kasutusväärtust ***kontrollida ka vähese sisendiga tingimustes ja üksnes katsete tegemiseks tingimata vajalike pestitsiidide ja muude väliste sisenditega või*** mahepõllumajanduslikes tingimustes kooskõlas ***määrusega (EL) 2018/848*** ning eeskätt selle määruse artikli 5 punktide d, e, f ja g, artikli 12 ning II lisa I osaga.

Muudatusettepanek 66
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 52 – lõige 4 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Kui pädevad asutused ei suuda korraldada kontrolli mahepõllumajanduslikes tingimustes või teatavate omaduste, sealhulgas haigustele vastuvõtlikkuse kontrollimist, ***võib*** katsed teha vähese sisendiga tingimustes ja üksnes ***katsete*** tegemiseks ***hädavajaliku pestitsiidide ja muude väliste sisendite kasutamise***ga.

Muudatusettepanek

Kui pädevad asutused ei suuda korraldada kontrolli mahepõllumajanduslikes tingimustes või teatavate omaduste, sealhulgas haigustele vastuvõtlikkuse kontrollimist, ***võivad*** katsed teha ***mahepõllumajandusega seotud ettevõtjad või mahepõllumajandustootjad ülemineku- või*** vähese sisendiga tingimustes ja ***kasutades*** üksnes ***kontrolli*** tegemiseks ***hädavajalikke pestitsiide ja muid väliseid sisendeid. Kui see on kohaldatav, peavad liikmesriigid esitama komisjonile igal aastal aruande nende meetmete rakendamise põhjuste kohta ning võetud kohustuste kohta, mis võimaldavad seda üleminekut tulevikus.***

Muudatusettepanek 67
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 52 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

4a. Pädevad asutused kaaluvad tavaseemnete kontrollimist vähese sisendiga tingimustes, mahepõllumajandusele üleminekuaja tingimustes või mahepõllumajanduslikes tingimustes.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 68
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 53 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Pärast lõikele 1 vastavuse kontrollimist nõustub pädev asutus säilitussordi registreerimisega või keeldub sellest.

Muudatusettepanek

Pärast lõikele 1 vastavuse kontrollimist nõustub pädev asutus säilitussordi registreerimisega või keeldub sellest.
Asutus peab teavitama taotlejat oma otsusest, täpsustades vajaduse korral keeldumise põhjused.

Muudatusettepanek 69
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 54 – lõige 1 – punkt c – lõik 1 – punkt i

Komisjoni ettepanek

i) mille all sama liigi või lähedalt seotud liigi mõni muu sort on kantud riiklikku sordiregistrisse või liidu sordiregistrisse või

Muudatusettepanek

i) mille all sama liigi või lähedalt seotud liigi mõni muu sort on kantud riiklikku sordiregistrisse või liidu sordiregistrisse või ***ettevõtja müügikataloogi või dokumenti, mis on avalikustatud või esitatud pädevale asutusele füüsilise või juriidilise isiku poolt, kes on seotud taimede geneetiliste ressursside ja põllukultuuride bioloogilise mitmekesisuse dünaamilise säilitamise või säästva kasutamisega, või***

Muudatusettepanek 70
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 56 – lõige 1 – punkt j

Komisjoni ettepanek

j) kui sort sisaldab geneetiliselt muundatud organismi või koosneb sellest – tõendid selle kohta, et seda geneetiliselt muundatud organismi on lubatud liidus kasvatada kooskõlas direktiiviga 2001/18/EÜ või määrusega (EÜ) nr 1829/2003 või, kui see on asjakohane, asjaomases liikmesriigis kooskõlas direktiivi 2001/18/EÜ artikliga 26b;

Muudatusettepanek

j) kui sort sisaldab geneetiliselt muundatud organismi või koosneb sellest – tõendid selle kohta, et seda geneetiliselt muundatud organismi on lubatud liidus kasvatada kooskõlas direktiiviga 2001/18/EÜ või määrusega (EÜ) nr 1829/2003 või, kui see on asjakohane, asjaomases liikmesriigis kooskõlas direktiivi 2001/18/EÜ artikliga 26b ***ning***

tõendid viljelus- ja seireõuete täitmise kohta asjaomasel kasvuperioodil;

Muudatusettepanek 71

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 56 – lõige 1 – punkt l a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

la) kogu sordi või selle osadega seotud muude intellektuaalomandi õiguste kui antud sordikaitse olemasolu.

Muudatusettepanek 72

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 61 – lõige 1 – punkt c a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) katsed ei asenda riskihindamist, mis on vajalik müügiloo taotlemiseks vastavalt direktiivile 2001/18/EÜ, milles käsitletakse geneetiliselt muundatud organisme, või määrusele (EL).../..., milles käsitletakse teatavate uute genoomikameetodite abil saadud taimi.

Muudatusettepanek 73

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 69 – lõige 1 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Vastavalt I lisa C ja D osas loetletud liikide vilja- ja viinapuusortide paljundusmaterjali puhul on registris hoidmise tähtaeg aga 30 aastat.

Säilitussortide ja vastavalt I lisa C ja D osas loetletud liikide vilja- ja viinapuusortide paljundusmaterjali puhul on registris hoidmise tähtaeg aga 30 aastat.

Muudatusettepanek 74

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 77 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 77a

Komisjoni aruanne

Hiljemalt käesoleva määruse jõustumisel esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja Euroopa Ülemkogule aruande, milles hinnatakse kõnealuse määrusega kehtestatud sätete asjakohasust ja pädevatele asutustele nende rakendamiseks kättesaadavaid vahendeid. Komisjon pöörab oma hinnangus erilist tähelepanu kestlikkusepõhise viljelus- ja kasutusväärtuse registreerimiskatsetele, sest käesoleva määruse artiklis 61 sätestatud erandid tuleb kasutada väga ettevaatlikult, et tagada kestlikkusepõhise viljelus- ja kasutusväärtuse registreerimiskatsete usaldusväärsus. Vajaduse korral teeb komisjon ettepanekuid, sealhulgas eelarve ettepanekuid, et viia vastavusse pädevate asutuste vajadused ja olemasolevad vahendid.

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 80 – lõik 1 – punkt 1

Määrus (EL) 2017/625

Artikkel 1 – lõik 2 – punktid ka ja kb (uued)

Komisjoni ettepanek

k) taimse paljundusmaterjali tootmine ja turustamine;

Muudatusettepanek

k) taimse paljundusmaterjali tootmine ja turustamine;

ka) herbitsiiditolerantsete sortide viljelemine;

kb) selliste eriomadustega sortide viljelemine, mis võivad põhjustada soovimatut agronoomilist mõju.

(See muudatus kehtib kogu teksti ulatuses. Muudatuse vastuvõtmise korral viiakse see sisse kogu tekstis.)

Selgitus

Annab pädevatele asutustele pädevuse kontrollida ette nähtud viljelustingimuste rakendamist herbitsiiditolerantsete sortide ja muude eriomadustega sortide puhul, millel võivad olla soovimatud agronoomilised mõjud, nagu on sätestatud artiklis 47. Kui ametiasutustel ei ole pädevust selliste sortide viljelemist kontrollida, kaotaks see meede kogu oma kasu ja tõhususe herbitsiiditolerantsete sortide puhul ja selliste eriomadustega sortide puhul, mis võivad põhjustada soovimatut agronoomilist mõju, kui see hiljem tuvastatakse.

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 81

Määrus (EL) 2018/848

Artikkel 3, artikkel 13 ja II lisa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 81

välja jäetud

Määruse (EL) 2018/848 muutmine

Määrust (EL) 2018/848 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) punkt 17 asendatakse järgmisega:

„17)

„taimne paljundusmaterjal“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) .../...*+ artikli 3 punktis 1 määratletud taimne paljundusmaterjal;“

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../... (ELT ..., lk ...). (ELT ..., lk ...). [kõnealusesse määrusesse lisatav joonealune märkus]

[+ ELT: palun lisada teksti käesoleva määruse number ning joonealusesse märkusesse käesoleva määruse number, kuupäev, pealkiri ja ELT viide.]

„18)

„mahepõllumajanduslik heterogeenne materjal“ – määruse (EL) .../...*++ artikli 3 punktis 27 määratletud

heterogeenne materjal, mis on toodetud kooskõlas käesoleva määrusega;“.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../... (ELT ..., lk ...). (ELT ..., lk ...). [kõnealusesse määrusesse lisatav joonealune märkus]

[++ ELT: palun lisada teksti käesoleva määruse number.]

3) Määruse (EL) 2018/848 II lisa I osa punkti 1.8.4 teine lõik asendatakse järgmisega: „Igasugune paljundamine, välja arvatud taimede koekultuuride, rakukultuuride, iduplasma, meristeemkultuuride, kimäärsete kloonide ja mikropaljundatud paljundusmaterjali puhul, toimub sertifitseeritud mahepõllumajandusmeetodil.“

Muudatusettepanek 77

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 81 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 81a

Direktiivi 98/44/EÜ muutmise

Direktiivi 98/44/EÜ muudetakse järgmiselt:

Muudatusettepanek 78

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 81 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1) Artiklile 4 lisatakse lõiked 4 ja 5:

„4. Erandina lõigetest 1, 2 ja 3 ei ole UGM-taimed, taimne materjal, nende osad ja neis sisalduv geneetiline teave patenditavad.

5. Erandina lõigetest 1, 2 ja 3 ei ole

taimed, taimne materjal, nende osad ja neis sisalduv geneetiline teave, mis on saadud direktiivi 2001/18/EÜ kohaldamisalast välja jäetud ja selle direktiivi 1B lisas loetletud meetoditega, patenditavad.“

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu määrus

VI lisa – B osa – punkt 2 – alapunkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) heterogeenne materjal ei tohi pärineda patendiga hõlmatud lähtematerjalist ega olla patendiga kaitstud.

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu määrus

VII lisa – punkt 1 – alapunkt t a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ta) kas on olemas intellektuaalomandi õigused, mis hõlmavad sorti tervikuna või selle geneetilisi komponente või selles sisalduvat geneetilist teavet, sealhulgas asjakohasel juhul asjakohase patendi (asjakohaste patentide) number;

Selgitus

Kasutajate jaoks läbipaistvuse tagamiseks peaks ELi ja riiklikes registrites sordi kohta esitatav teave sisaldama teavet intellektuaalomandi õiguste kohta, eelkõige patentide kohta, mis võivad olla antud registreeritud sordi osadele, nagu geneetilised järjestused või tunnused. See on oluline teave kõigile järelturu kasutajatele, olenemata sellest, kas tegemist on põllumajandustootjate, aretajate või seemnete säilitajatega.

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu määrus

VII lisa – punkt 1 – alapunkt t b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

tb) teave selle kohta, milliseid aretusmeetodeid on taime arendamiseks kasutatud (nt rakuühinemine, geenitehnoloogia, mutatsioonaretus keemiliste mutageenide või kiirituse abil, mikrospoorikultuur jne).

**LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD,
KELLELT ARVAMUSE KOOSTAJA SAI SISENDMATERJALI**

Üksus ja/või isik
IFOAM
Copa-Cogeca
Via Campesina
Limagrain
Arche Noah
INRAE
Brot für die Welt
SEMAE
Euroseeds

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Taimse paljundusmaterjali tootmine ja turustamine liidus, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) 2016/2031, 2017/625 ja 2018/848 muutmine ning nõukogu direktiivide 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 68/193/EMÜ, 2002/53/EÜ, 2002/54/EÜ, 2002/55/EÜ, 2002/56/EÜ, 2002/57/EÜ, 2008/72/EÜ ja 2008/90/EÜ kehtetuks tunnistamine (taimset paljundusmaterjali käsitlev määrus)
Viited	COM(2023)0414 – C9-0236/2023 – 2023/0227(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	AGRI 19.10.2023
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	ENVI 19.10.2023
Kaasatud komisjonid – istungil teada andmise kuupäev	19.10.2023
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Christophe Clergeau 24.10.2023
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	11.1.2024
Vastuvõtmise kuupäev	11.3.2024
Lõpphääletuse tulemus	+: 44 –: 1 0: 39
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Catherine Amalric, Mathilde Androuët, Maria Arena, Margrete Auken, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélie Beigneux, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Nathalie Colin-Oesterlé, Maria Angela Danzi, Christian Doleschal, Bas Eickhout, Pietro Fiocchi, Heléne Fritzon, Andreas Glück, Catherine Griset, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Adam Jarubas, Karin Karlsbro, Ewa Kopacz, Peter Liese, Javi López, César Luena, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Lydie Massard, Liudas Mažylis, Tilly Metz, Dolores Montserrat, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Henk Jan Ormel, Grace O’Sullivan, Jutta Paulus, Francesca Peppucci, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Maria Veronica Rossi, Laurence Sailliet, Silvia Sardone, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Nils Torvalds, Edina Tóth, Anders Vistisen, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Stefania Zambelli
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Matteo Adinolfi, João Albuquerque, Stefan Berger, Biljana Borzan, Mercedes Bresso, Milan Brglez, Martin Buschmann, Cristian-Silviu Buşoi, Catherine Chabaud, Asger Christensen, Dacian Cioloş, Christophe Clergeau, Deirdre Clune, Gilbert Collard, Antoni Comín i Oliveres, Rosanna Conte, Beatrice Covassi, Gianantonio Da Re, Ivan David, Margarita de la Pisa Carrión, Anna Deparnay-Grunenberg, Estrella Durá Ferrandis, Giuseppe Ferrandino, Laura Ferrara, Cindy Franssen, Claudia Gamon, Matteo Gazzini, Jens Gieseke, Sunčana Glavak, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Martin Häusling, Romana Jerković, Irena Joveva, Radan Kanev, Karol Karski, Billy Kelleher, Ska Keller, Martine Kemp, Ondřej Knotek, Kateřina

	Konečná, Stelios Kypouropoulos, Danilo Oscar Lancini, Norbert Lins, Fulvio Martusciello, Marisa Matias, Sara Matthieu, Radka Maxová, Dace Melbārde, Nuno Melo, Marlene Mortler, Dan-Ștefan Motreanu, Ulrike Müller, Dan Nica, Max Orville, Demetris Papadakis, Aldo Patriciello, Piernicola Pedicini, Lídia Pereira, Sirpa Pietikäinen, João Pimenta Lopes, Rovana Plumb, Manuela Ripa, Robert Roos, Marcos Ros Sempere, Massimiliano Salini, Christel Schaldemose, Andrey Slabakov, Vincenzo Sofo, Tomislav Sokol, Susana Solís Pérez, Nicolae Ștefănuță, Annalisa Tardino, Hermann Tertsch, François Thiollet, Róza Thun und Hohenstein, Grzegorz Tobiszowski, Marie Toussaint, István Ujhelyi, Inese Vaidere, Idoia Villanueva Ruiz, Sarah Wiener, Jadwiga Wiśniewska
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Marie Dauchy, Pascal Durand, Sylvie Guillaume, Alessandro Panza, Rob Rooker, Dorien Rookmaker, Bert-Jan Ruissen, Evžen Tošenovský

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

44	+
ECR	Dorien Rookmaker
ID	Mathilde Androuët, Aurélia Beigneux, Marie Dauchy, Catherine Griset, Anders Vistisen
NI	Maria Angela Danzi
Renew	Pascal Canfin, Martin Hojsik, María Soraya Rodríguez Ramos, Róza Thun und Hohenstein, Michal Wiezik
S&D	João Albuquerque, Maria Arena, Marek Paweł Balt, Milan Brglez, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Christophe Clergeau, Beatrice Covassi, Pascal Durand, Sylvie Guillaume, Javi López, César Luena, Sándor Rónai, Günther Sidl, Tiemo Wölken
The Left	Malin Björk, Anja Hazekamp, Marina Measure, Idoia Villanueva Ruiz, Nikolaj Villumsen, Mick Wallace
Verts/ALE	Margrete Auken, Bas Eickhout, Pär Holmgren, Ska Keller, Lydie Massard, Tilly Metz, Ville Niinistö, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus, Manuela Ripa

1	-
ECR	Pietro Fiocchi

39	0
ECR	Sergio Berlato, Rob Rooken, Robert Roos, Bert-Jan Ruissen, Evžen Tošenovský
ID	Alessandro Panza, Maria Veronica Rossi, Silvia Sardone
NI	Ivan Vilibor Sinčić, Edina Tóth
PPE	Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Cristian-Silviu Buşoi, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Peter Liese, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Liudas Mažylis, Dolors Montserrat, Marlene Mortler, Ljudmila Novak, Henk Jan Ormel, Francesca Peppucci, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Laurence Sailliet, Pernille Weiss, Stefania Zambelli
Renew	Catherine Amalric, Andreas Glück, Jan Huitema, Karin Karlsbro, Ondřej Knotek, Nils Torvalds, Emma Wiesner
S&D	Heléne Fritzon

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu